

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 19 listopada 2019 r.
(OR. en)

14055/1/19
REV 1

COMPET 736
MI 786
IND 289

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	14055/19
Dotyczy:	Zewnętrzny wymiar europejskiej konkurencyjności

Delegacje otrzymują w załączeniu przygotowaną przez prezydencję notę na temat zewnętrznego wymiaru europejskiej konkurencyjności, z myślą o posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności, które ma się odbyć w dniu 28 listopada 2019 r.

Zewnętrzny wymiar konkurencyjności UE
Rada ds. Konkurencyjności (rynek wewnętrzny i przemysł)
28 listopada 2019 r.

1. UE, która jest gospodarką o globalnych powiązaniach i największym na świecie obszarem wolnego handlu, stoi w obliczu bezprecedensowej liczby nowych wyzwań i megatrendów. Te wyzwania i megatrendy obejmują wiele różnorodnych problemów: od spowolnienia w światowym handlu przez cyfrowy przełom po zmianę klimatu. Ponadto, ze względu na niedawne zmiany w dynamice relacji między supermocarstwami, stosunki UE z innymi wielkimi blokami handlowymi, zwłaszcza z Chinami i Stanami Zjednoczonymi, stały się bardziej złożone. W szczególności UE powinna szukać skutecznego rozwiązania problemu braku równych warunków działania.
2. Zdolność poszczególnych sektorów europejskiego przemysłu i europejskich przedsiębiorstw do skutecznego konkurowania na rynkach światowych oraz dostęp tych sektorów i przedsiębiorstw do globalnych łańcuchów wartości są najważniejszymi czynnikami warunkującymi trwały wzrost gospodarczy i konkurencyjność Europy. W związku z tym powinniśmy zapewnić Europie pozycję lidera w dziedzinie przyszłych technologii, innowacji i zrównoważonego rozwoju, co będzie również służyć w sposób perspektywiczny zagwarantowaniu strategicznej autonomii. Oznacza to również, że poszczególne sektory przemysłu i przedsiębiorstwa muszą funkcjonować w sposób odpowiedzialny pod względem środowiskowym i społecznym.
3. Z zewnętrzną konkurencyjnością Europy związane są dwa aspekty. Po pierwsze, musimy zapewnić konkurencyjność rynków krajowych, potencjał innowacyjny, wystarczające umiejętności, równe warunki działania na rynkach europejskich oraz otoczenie biznesowe sprzyjające rozwojowi przedsiębiorstw i przyciąganiu przez nie inwestycji. Te warunki wstępne są ściśle związane z europejską polityką na rzecz wzrostu gospodarczego i założeniami przedstawionymi w dokumencie prezydencji fińskiej: *Wizja trwałego wzrostu gospodarczego*. Po drugie, należy z całą determinacją dążyć do zapewnienia poszczególnym sektorom europejskiego przemysłu i europejskim przedsiębiorstwom równych warunków działania w wymiarze globalnym.

4. W niniejszym dokumencie skupiono się głównie na tym drugim aspekcie zewnętrznej konkurencyjności UE, tj. na zapewnieniu równych warunków działania w wymiarze globalnym, tak aby umożliwić poszczególnym sektorom europejskiego przemysłu i europejskim przedsiębiorstwom, w tym MŚP, dostęp do światowych rynków, maksymalizację tworzenia wartości ekonomicznej, a także wspieranie tworzenia i rozwijania łańcuchów wartości oraz ich włączania do globalnych sieci tworzenia wartości.
5. Na równe warunki działania na rynkach światowych wielki wpływ mają następujące megatrendy:
 - zmiana klimatu i przejście do gospodarki neutralnej dla klimatu;
 - cyfryzacja i nowe technologie oraz ich wpływ na równe warunki działania, zwłaszcza w gospodarce platform internetowych;
 - praktyki powodujące zakłócenia na rynku stosowane przez państwa trzecie, które zapewniają własnym przedsiębiorstwom nieuczciwą przewagę, np. przez pomoc państwa i ograniczanie zagranicznym przedsiębiorstwom dostępu do rynku.

Zmiana klimatu i przejście do gospodarki neutralnej dla klimatu

6. Zmiana klimatu wywiera ogromny wpływ na gospodarkę światową. Jest to wyzwanie, jednak czynnik ten należy także postrzegać jako szansę dla Europy z punktu widzenia globalnej konkurencyjności. W wielu przypadkach ten, kto pierwszy podejmie działania, uzyska przewagę w kształtowaniu i podboju szybko rozwijającego się rynku. UE powinna zatem opracować kompleksowy i spójny plan zakładający szybkie zdobycie pozycji lidera na rynkach związanych z przejściem do gospodarki neutralnej dla klimatu.
7. W bliskiej przyszłości na światowych rynkach będzie duże zapotrzebowanie na innowacyjne technologie i rozwiązania neutralne dla klimatu. Europa powinna być forpocztą wprowadzania tych technologii i powinna dołożyć wszelkich starań, by opracować europejskie normy, które rynek przyjmie jako normy obowiązujące na całym świecie. Działania te powinny być wspierane przez prywatne i publiczne inwestycje w innowacje i technologie, a także przez przyszłościowe uregulowania i normy. Kroki te utorowałyby drogę do sprawiedliwej transformacji, realnej ze społecznego i z gospodarczego punktu widzenia, a to dałoby przewagę konkurencyjną europejskiemu czystemu przemysłowi.

Cyfryzacja i nowe technologie oraz ich wpływ na równe warunki działania, zwłaszcza na rynku platform internetowych

8. Aby zwiększyć wydajność i konkurencyjność na rynkach światowych, UE musi odgrywać przewodnią rolę w rozwijaniu gospodarki cyfrowej. Nie jest to łatwe, jako że inne główne bloki handlowe w wielu obszarach działalności wyprzedzają UE pod względem rozwijania, a zwłaszcza komercjalizacji szeregu kluczowych technologii i rozwiązań cyfrowych.
9. Dotyczy to w szczególności gospodarki platform internetowych, gdyż niewielka liczba pozaeuropejskich platform dominuje zarówno europejskie, jak i światowe rynki. Ich nazbyt silna pozycja na rynku opiera się w dużej mierze na ich zdolności do gromadzenia i łączenia ogromnych ilości danych oraz zarządzania nimi w taki sposób, że są w stanie oferować przedsiębiorcom i konsumentom zupełnie nowe rodzaje usług. Tworzy to zjawisko, w którym te duże platformy stają się coraz bardziej dominujące, a dostęp ich konkurentów do rynku może być utrudniany lub nawet uniemożliwiany, lub w którym działalność innych przedsiębiorstw w szeregu sektorów może w dużym stopniu stać się zależna od działań tych dużych platform internetowych.
10. W tym kontekście UE koniecznie musi być w stanie odpowiednio reagować na szkodliwe praktyki dużych platform internetowych funkcjonujących na rynkach europejskich. Powinniśmy w dalszym ciągu opracowywać różne rozwiązania polityczne, które pozwolą zająć się tą kwestią, oraz analizować, czy istniejące narzędzia polityki są adekwatne w stosunku do zakładanych celów. Przykładowo reguły konkurencji udowodniły swoją efektywność i skuteczność, jeśli chodzi o kontrolę zachowań rynkowych przedsiębiorstw dominujących lub zapobieganie fuzjom, które mogłyby zaszkodzić konkurencji na rynku europejskim. Należy poddać dalszej analizie kwestię, czy samo egzekwowanie unijnych reguł konkurencji wystarczy, by rozwiązać problemy związane z gospodarką platform cyfrowych. Trzeba by również zbadać, czy możemy opracować ewentualne nowe narzędzia polityki lub czy narzędzia takie są potrzebne, aby odpowiednio reagować na szkodliwe praktyki platform internetowych w celu zapewnienia równych warunków działania w UE.

11. Dane stały się dla wielu przedsiębiorstw cennym aktywem i stanowią podstawę ich działalności gospodarczej. Ponadto, jak już wspomniano, zdobycie silnej pozycji w dostępie do danych i przetwarzaniu danych stało się skutecznym narzędziem umożliwiającym dominację na rynku. UE powinna opracować kompleksowy plan działania dotyczący otoczenia regulacyjnego w zakresie danych oraz sprawiedliwego i innowacyjnego wykorzystywania i ponownego wykorzystywania danych w celu maksymalizacji korzyści, na przykład w odniesieniu do wymiany danych i zapewnienia MŚP dostępu do danych. W planie tym powinno zostać jasno określone, kto potrzebuje jakich danych i do jakich sprzyjających konkurencji celów. Innowacyjne spójne podejście do polityki w zakresie danych mogłoby również przyspieszyć rozwój i przyjęcie sztucznej inteligencji w UE.

Praktyki powodujące zakłócenia na rynku stosowane przez państwa trzecie, które zapewniają własnym przedsiębiorstwom nieuczciwą przewagę, np. przez pomoc państwa i ograniczanie zagranicznym przedsiębiorstwom dostępu do rynku

12. Wiadomo, że niektóre państwa trzecie o dużym potencjale gospodarczym aktywnie ingerują w funkcjonowanie rynków, zapewniając swoim własnym przedsiębiorstwom korzyści, co zakłóca konkurencję i narusza równe warunki działania. Przykładami takich działań są przyznawanie dotacji państwowych lub ograniczanie dostępu przedsiębiorstw zagranicznych do rynku.
13. Takie postępowanie doprowadziło do sytuacji, w której UE musi przyjąć bardziej zdecydowane stanowisko i aktywnie bronić interesów unijnych przedsiębiorstw. Otwartość w handlu oparta na konkurencji i dużej innowacyjności odgrywa kluczową rolę w pobudzaniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Otwarte rynki konsekwentnie udowadniają, że są bardziej wydajne i odporne na kryzysy niż gospodarki o znacznych barierach i ograniczeniach. W związku z tym UE musi aktywnie propagować potrzebę zapewnienia równych warunków działania zarówno w kraju, jak i na świecie, a także nadal wspierać otwartość, przejrzystość i wielostronny system handlowy oparty na zasadach. Pilnie potrzebne są ponadto wspólne światowe normy dotyczące kredytów eksportowych. UE powinna nadal dążyć do intensyfikacji prac w ramach międzynarodowej grupy roboczej ds. kredytów eksportowych (IWG) z myślą o wypracowaniu stosownej sprawozdawczości i przejrzystości kredytów eksportowych na poziomie poszczególnych projektów.

14. Oczywiście jest, że problemy z dostępem do światowego rynku należy rozwiązywać w pierwszym rzędzie w ramach polityki handlowej. Jeżeli jednak takie działanie nie jest możliwe ze względu na to, że druga strona nie wyraża woli rozwiązania tego problemu, powinniśmy być gotowi rozważyć inne sposoby wzmocnienia równych warunków działania w celu zwiększenia konkurencyjności UE z korzyścią dla poszczególnych sektorów przemysłu europejskiego i europejskich przedsiębiorstw. Środki takie powinny spełniać następujące wymogi: UE może jednostronnie decydować o danych działaniach i realizować je, nie mogą one także negatywnie wpływać na otwartość rynku i funkcjonowanie europejskiego rynku lub poszczególnych sektorów europejskiego przemysłu i europejskich przedsiębiorstw. Zauważyć należy, że ponieważ działania te byłyby podejmowane jednostronnie przez UE, obejmowałyby wyłącznie nieuczciwe praktyki, które zakłócają równe warunki działania na rynku europejskim.
15. Nieuczciwe działania niektórych krajów oraz brak równych warunków działania przyciągają wiele uwagi i są postrzegane jako jedna z najpoważniejszych przeszkód dla europejskiej konkurencyjności i wzrostu gospodarczego. Wiele państw członkowskich wyraziło już swoje obawy w związku z tą trudną sytuacją. Niektóre państwa członkowskie są zdania, że możliwe byłoby przywrócenie równych warunków działania przez złagodzenie unijnych reguł konkurencji z myślą o konkurowaniu na światowych rynkach. Z drugiej strony niektóre państwa członkowskie podkreślają znaczenie otwartych rynków i silnej konkurencji na rynkach europejskich, gdyż przynosi to ostatecznie korzyści europejskim przedsiębiorstwom i konsumentom. Państwa te uważają, że przedsiębiorstwa z państw trzecich są mile widziane na rynkach europejskich, powinny jednak podlegać tym samym zasadom, co przedsiębiorstwa europejskie. Wkłady państw członkowskich i przemyślenia leżące u ich podstaw są cenne, ponieważ stanowią przyczynek do dalszych dyskusji.

16. UE ma wszelkie szanse, by odnieść sukces w globalnej konkurencji i stać się liderem na rynkach światowych oraz obrońcą otwartego handlu. Musimy jednak przyznać, że niektóre zmiany geopolityczne mogą mieć charakter trwały i że UE musi być nadal aktywna i zdolna do szybkiego reagowania na bieżące zmiany i ich skutki. Wymaga to nowych umiejętności oraz inwestycji w edukację, kształcenie ustawiczne, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji. UE musi pozostać zjednoczona i podjąć zdecydowane działania, aby sprostać wyzwaniom i przekuć je w sukces.

Pytanie:

Jaka kombinacja polityk i środków w ramach UE pozwoliłaby nam najskuteczniej zapewnić naszym przedsiębiorstwom równe warunki działania?

17.
